Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Viite: Lausuntopyyntö E 34/2025 vp

VALTIONEUVOSTON SELVITYS: KOMISSION TIEDONANTO SÄÄSTÄMIS -JA SIJOITUSUNIONISTA

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Nasdaq Helsinki Oy:n (jäljempänä ”pörssi”) lausuntoa otsikossa mainitussa asiassa. Pörssi kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavan.

Yleistä

Euroopan komissio julkisti 19.3.2025 strategiansa säästämis- ja sijoitusunionin (SIU, Savings and Investment Union) luomiseksi. Tiedonanto on jatkoa jo vuodesta 2015 lähtien käydylle keskustelulle ja komission säädösehdotuksille pääomamarkkinaunionin toteuttamiseksi EU:ssa. Hyvin toimiva säästämis- ja sijoitusunioni on avain menestyvään ja kilpailukykyiseen EU:hun.

Pörssin mielestä EU:n tavoitteet pääomavirtojen parantamiseksi Euroopassa, sijoittajien aktiivisuuden lisäämiseksi markkinoilla, innovaation edistämiseksi ja pk-yritysten pääsyn helpottamiseksi pääomamarkkinoille ovat elintärkeitä Suomen ja alueellisen kilpailukyvyn kannalta. Euroopan menestys riippuu yhteisistä markkinoista, jossa otetaan huomioon kansalliset erityispiirteet. Markkinoiden kehittämisessä nämä näkökohdat ovat otettava huomioon. Alueellinen kilpailu vahvistaa markkinoita entisestään.

Pohjoismaiset markkinat toimivat hyvänä esimerkkinä Euroopassa osoituksena siitä, kuinka alueelliset keskukset voivat menestyä. Ruotsin pääomamarkkinat erottuvat EU:n aktiivisimmilla pk-yritysten markkinoilla ja yhdellä alueen syvimmistä pääomamarkkinoista. Suomen pääomamarkkinat ovat myös huomionarvoisia, ja Suomi tunnetaan hyvin toimivasta eläkejärjestelmästään, globaalisti toimivista oman alansa johtavista listayhtiöistä, varsin hyvästä pk-yritysten listautumisaktiviteetista viimeisen yli 10 vuoden aikana ja aktiivisesta kotitalouksien sijoittamiskulttuurista. Huolimatta viimeisen kolmen vuoden heikommasta kurssikehityksestä, Suomi on edelleen kolmanneksi parhaiten menestyvä osakemarkkina maailmanlaajuisesti vuosittaisissa reaalituotoissa vuodesta 1966 lähtien.

Kannatamme kilpailukykyisiä Euroopan pääomamarkkinoita, jotka perustuvat siihen, että jokainen jäsenvaltio kehittää omaa paikallista rahoitusekosysteemiänsä. On tärkeää, että sijoittamiseen kannustetaan paikallisesti kunkin oman maan rahoitusmarkkinoiden vahvistamiseksi. Samaan aikaan EU:n johtamien aloitteiden tulisi pyrkiä vahvistamaan pääomavirtojen vapaata liikkuvuutta Euroopan sisällä ja edistämään laajempaa harmonisointia.

Pörssin ehdottamia toimia Euroopan pääomamarkkinoiden parantamiseksi

1. **EU:n riskipääomapohjaa voidaan rakentaa avaamalla pitkäaikaisen riskipääoman varantoja eläkerahastoista ja yksityissijoittajilta.**

Pörssin mielestä pääomamarkkinasijoitusten lisäämiseksi EU:n on kannustettava eläkerahastoja sijoittamaan suurempia osuuksia EU:n pääomamarkkinoille.

Yksityissijoittajien mahdollisuutta sijoittaa tulisi tukea EU:ssa mukauttamalla verojärjestelmiä, kuten ottamalla käyttöön sijoitussäästötilit ja madaltamalla pääomatulojen verotusta, yksinkertaistamalla sijoittamisen aloittamista, edistämällä digitalisaatiota ja lisäämällä kansalaisten talousosaamista.

2. **Listautumisia ja kaupankäyntiä voidaan edistää harmonisoimalla oikeus- ja sääntelykehyksiä**

Valtioneuvoston selvitykseen sisältyvän Suomen kannan mukaan riittävällä sääntelyllä on tärkeä rooli rahoitusmarkkinoiden vakauden ja sijoittajansuojan turvaajana, mutta samalla on huolehdittava, ettei velvoitteilla nosteta rahoituksen hintaa tai saatavuutta kohtuuttomasti.

Pörssi katsoo, että alueellisten rajat ylittävien sijoitusten helpottamiseksi ja pk-yritysten tukemiseksi on tärkeää yksinkertaistaa ja harmonisoida EU:n lainsäädäntöä. Listautumisasetus (Listings Act) oli hyvä ensimmäinen askel, mutta meidän on jatkettava muidenkin lainsäädäntöjen kehittämistä. Meidän tulisi parantaa yksityisen sektorin sääntelyolosuhteita yksinkertaistamalla raportointi- ja tiedonantovelvoitteita, jotka ovat tulleet liian monimutkaisiksi ja paikoitellen epäjohdonmukaisiksi vuosien varrella. Vaikka läpinäkyvyys on tärkeää, tarpeetonta hallinnollista taakkaa tulisi vähentää, sillä se vie resursseja pois ydintoiminnoista. EU:n omnibus-aloite on askel oikeaan suuntaan.

3. **Euroopan ulkopuolisia sijoittajia tulisi houkutella Eurooppaan tekemällä EU-arvopapereiden hallussapidosta helppoa ja kustannustehokasta.**

EU:n pääomamarkkinat ovat muuttuneet yhä pirstaloituneemmaksi, mikä on vähentänyt kansainvälisten sijoittajien kiinnostusta Euroopan markkinoita kohtaan. Kaupan esteitä tulisi alentaa ja osakekaupankäyntiä läpinäkyvissä tarjouskirjoissa tulisi suosia osakkeiden oikean hinnanmuodostuksen tehostamiseksi osakemarkkinoillamme. Hyvin toimivaa listautumismarkkinaa ei voida rakentaa ilman tehokkaasti toimivaa jälkimarkkinaa, jossa hinnanmuodostus on luotettava ja likviditeetti riittävä.

4. Kauppojen selvitystoiminnot (post-trade)

EU:n kauppojen selvitystoimintojen yhteentoimivuutta eri EU-maiden välillä tulisi parantaa ja tehostaa. Sijoituskustannusten alentamiseksi ja pääoman saatavuuden parantamiseksi Euroopassa on tärkeää kitkeä kauppojen selvitystoimintoihin liittyvää monimutkaisuutta harmonisoimalla

arvopaperilakeja, teknologiaa ja arvopaperikeskusten käyttämiä alustoja (CSD, Central Securities Depositories). Tämä parantaisi EU:n arvopaperikeskusten välistä yhteentoimivuutta.

EU on Suomen suurin kauppakumppani ja sen vuoksi EU:n kilpailukyvyn parantaminen on hyvin tärkeää. Tämän lisäksi Suomen pääomamarkkinoiden ja liiketoimintaympäristön kehittämistä kilpailukykymme parantamiseksi tulee myös jatkaa. Ruotsi tarjoaa arvokkaita esimerkkejä meille siitä, mikä on tehnyt Ruotsin pääomamarkkinoista yhden parhaiten toimivista Euroopassa.

Helsingissä 14. toukokuuta 2025

Nasdaq Helsinki Oy

Henrik Husman

toimitusjohtaja